05.04.79
8.28

Com. Executiu PSUC

Davant la situació creada per la nova detenció del director d'"Els Joglars" , Albert Boadella, i l'amenaça d'un nou Consell de Guerra, el Comitè Executiu considera necessari intervenir amb força en aquest afer. A part de les gestions que es faran amb les diferents instàncies de l'Estat, cal que les organitzacions del partit es preocupin de manera directa de la marxa de la qüestió.

Una de les formes d'intervenció pot consistir en demanar a/ tots els Col.legis d'Advocats de Catalunya que es pronunciin públicament sobre el cas Boadella, exigint la seva llibertat provisional immediata i la inhibició de l'autoritat militar.

A més de l'aspecte polític que presenta el cas Boadella i de les possibles complicacions en una qüestió tan delicada com és la de les relacions entre el procés democràtic i les Forces Armades, cal tenir en compte els aspectes estrictament legals, especialment en allò que concerneix a una possible presa de posició pública dels Col.legis d'Advocats i altres institucions.

Des que va començar el cas d'"Els Joglars", la situació legal ha canviat. Es cert que encara és vigent el Codi de Justicia Militar que va servir de base legal per al processament i per al Consell de Guerra. Però mentrestant ha estat promulgada la Constitució i ha estat primulgada també la Llei 62/1978 de 26 de desembre "De protección jurisdiccional de los derechos fundamentales de la persona".

1. La Constitució

A. L'article 20 diu que es reconeixen i protegeixen els drets :

" a) A expresar y difundir libremente los pensamientos, ideas y opiniones mediante la palabra, el escrito o cualquier otro medio de reproducción.

b) A la producción y creación literaria, artística, científica y técnica".

El paràgraf 2 d'aquest mateix article diu: "El ejercicio de estos derechos no puede restringirse mediante ningún tipo de censura previa".

D'altra banda, l'article 117, relatiu al Poder Judicial estableix molt clarament el principi d'unitat jurisdiccional en els termes següents:

"5. El principio de unidad jurisdiccional es la base de la organización y funcionamiento de los Tribunales. La ley regulará el ejercicio de la jurisdicción militar en el ámbito estrictamente castrense y en los supuestos del estado de sitio, de acuerdo con los principios de la Constitución".

Queda ben clar, doncs, que la Constitució estableix el principi de llibertat d'expressió, tant en el terreny de la difusió com en el de la creació artística. I que en allò l'aspecte processal, el principi bàsic és la competència de la jurisdicció ordinària, ja que la jurisdicció militar només es podrà estendre a l'àmbit estrictament"castrense" i als supòsits constitucionals de l'estat de setge.

2. La Llei 62/1978 de 26 de desembre.

Aquesta Llei,que duu el títol de "Ley de protección jurisdiccional de los derechos fundamentales de la persona" va ser discutida a les Corts juntament amb la darrera fase d'aprovació de la Constitució. Va ser votada després d'haver celebrat el referèndum de la Constitució i va ser promulgada al "Boletín Oficial del Estado" de 3 de gener de 1979, és a dir, després d'haver estat promulgada la Constitució. Es, doncs, una llei de desenvolupament concret de les garanties constitucionals.

Aquesta llei se sitúa en el terreny de les garanties processals i es pot considerar com una primera concreció -- bé que provisional -- d'allò que disposa l'apartat 2 de l'article 53 de la Constitució. Segons el paràgraf 2 del seu article 1:

"Quedan comprendidas en el ámbito de aplicación de esta Ley, sin perjuicio de lo establecido en su disposición final, las libertades de expresión, reunión y asociación, la libertad y secreto de la correspondencia, la libertad religiosa y la de residencia, la garantía de la inviolabilidad del domicilio, la protección jurídica frente a las detenciones ilegales y, en general, frente a las sanciones impuestas en materia de orden público".

Es ben clar, doncs, que aquesta llei és aplicable a tot allò que fa referència a la llibertat d'expressió proclamada per l'article 20 de la Constitució.

Per tant, en aquest cas no és aplicable la legislació militar.

Però, a més, la "Disposició transitòria" estableix d'una manera clara l'exigència d'inhibició immediata de tota altra jurisdicci que no sigui l'ordinària. Aquesta "Disposició" diu taxativament:

"1. Las causas que se encuentren en trámite, por acciones u omisiones comprendidas en el ámbito de aplicación de la presente Ley (per tant, també per accions o omissions relatives a la llibertat d'expressió i de creació artística), se acomodarán a las prescripciones de ésta, cualquiera que fuera su estado, incluso en el supuesto de que hubieere recaído sentencia siempre que ésta no fuera firme.

2. Los Juzgados, Tribunales y autoridades de cualesquiera orden y jurisdicción, distintas de las que componen la jurisdicción ordinaria, que estuvieren conociendo de actuaciones comprendidas en él ámbito de aplicación de la presente ley se inhibirán inmediatamente a favor de aquéllas. El Fiscal del Tribunal Supremo acordará lo conducente al cumplimiento de estas normas".

Bé que el Tribunal Militar que ha conegut el cas d'"Els Joglars pot allegar que no es un cas relatiu a la llibertat d'expressió sinó a injúries a l'autoritat militar i que en el cas d'Albert Boadella es tracta, a més, d'un delicte de fugida, cal insistir en la interpretació que el delicte imputat als "Joglars" fa referéncia a la llibertat d'expressió i de creació artística.

A part de les seves implicacions humanes, el cas d'"Els Joglars pren ara una importància decisiva per la defensa de la Constitució. El partit ha de ser intransigent en la defensa dels principis constitucionals, amenaçats per la interpretació unilateral i abusiva del govern (com en el cas del Decret-Llei dit de "Protecció de la seguretat ciutadana) i d'altres sectors dels aparells de l'Estat.

5. 4. 79